

ЗАКОН

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ВАЗДУШНОМ САОБРАЋАЈУ

Члан 1.

У Закону о ваздушном саобраћају („Службени гласник РС”, бр. 73/10, 57/11, 93/12, 45/15, 66/15 - др. закон, 83/18, 9/20 и 62/23), у члану 3. тач. 3а) – 3г) мењају се и гласе:

„3а) аеродромска саобраћајна зона је ваздушни простор одређених димензија, успостављен око аеродрома ради заштите аеродромског саобраћаја;

3б) аеродром/хелидром који је отворен за јавну употребу је аеродром, односно хелидром који је доступан свим корисницима под истим условима и чије време отворености се објављује у ваздухопловним информативним производима;

3в) амбалажа за транспорт опасне робе је једна или више посуда и сви други саставни делови, друге компоненте или материјали, који су потребни да би посуда испунила своју функцију резервоара и сигурносну функцију за прихватање и сигурно чување садржаја;

3г) безбедно учешће у ваздушном саобраћају је учешће у ваздушном саобраћају при коме је вероватноћа да дође до смрти, повреде, болести, материјалне штете или штете по животну средину занемарљива;”.

После тачке 3г) додају се тач. 3д) и 3ђ), које гласе:

„3д) *безбедносна провера* је провера идентитета лица и његовог претходног искуства, укључујући евентуални казнени досије и било које друге безбедносне информације релевантне за процену подобности лица;

3ђ) *безбедносно осетљива информација од значаја за обезбеђивање у ваздухопловству* је свака информација која би, у случају да дође у посед неовлашћених лица, могла да се искористи за вршење радње незаконитог ометања или да на други начин доведе до рањивости система обезбеђивања. У ове информације спадају нарочито:

- (1) Национални програм за обезбеђивање у ваздухопловству,
- (2) Програм обуке у области обезбеђивања у ваздухопловству,
- (3) Програм за контролу квалитета мера обезбеђивања у ваздухопловству,
- (4) други акти означени ознаком тајности и мере које се односе на обезбеђивање у ваздухопловству,
- (5) аеродромски програм за обезбеђивање у ваздухопловству,
- (6) програм за обезбеђивање у ваздухопловству авио-превозиоца,
- (7) стандардне оперативне процедуре у вези са обезбеђивањем у ваздухопловству које описују специфичне мере обезбеђивања у ваздухопловству,
- (8) детаљи о резултатима провера у области обезбеђивања у ваздухопловству и других активности контроле квалитета из ове области,
- (9) информације о претњама и процене ризика,

(10) информације о инцидентима у области обезбеђивања,

(11) поступци у случају радњи незаконитог ометања,

(12) планови за ванредне ситуације који се односе на обезбеђивање у ваздухопловству,

(13) цртежи, фотографије и видео-снимци који приказују тачке прегледа обезбеђивања, опрему за обезбеђивање која није видљива јавности, службене пролазе, друге приступне тачке за улазак у контролисане и обезбеђивано-рестриктивне зоне, као и све друге области које могу да укажу на слабе тачке обезбеђивања у ваздухопловству,

(14) информације о раду опреме за обезбеђивање, као и информације о детекционим стандардима те опреме, подешавањима калибрације, софтверу, итд;”.

Тачка 4) мења се и гласи:

„4) *беспилотни ваздухоплов* је сваки ваздухоплов који се користи аутономно или је пројектован да се користи аутономно или да се њиме управља даљински, без пилота у ваздухоплову;”.

Тачка 6) мења се и гласи:

„6) *ваздухопловно-моделарски клуб или удружење* је спортско удружење које обавља активности ваздухопловног моделарства, регистровано у Агенцији за привредне регистре у складу са законом којим се уређује поступак регистрације;”.

После тачке 9) додају се тач. 9а) и 9б), које гласе:

„9а) *географска зона за системе беспилотних ваздухоплова* је део ваздушног простора који се утврђује како би се олакшале, ограничиле или забраниле операције система беспилотних ваздухоплова и на тај начин умањили ризици који проистичу из тих операција, а који се односе на безбедност, приватност, заштиту података о личности, обезбеђивање или животну средину;

9б) *даљински пилот* је физичко лице које је одговорно за безбедно обављање лета беспилотног ваздухоплова управљањем његовим летачким командама ручно или, ако беспилотни ваздухоплов лети аутоматски, праћењем његовог курса и задржавањем могућности интервенисања и промене курса у сваком тренутку;”.

Тачка 14) брише се.

Тачка 18) мења се и гласи:

„18) *контрола обезбеђивања* је начин којим може да се спречи уношење оружја, експлозива или других опасних направа, предмета или супстанци које могу бити искоришћене да се изврши радња незаконитог ометања;”.

Тачка 20) мења се и гласи:

„20) *контролисана зона аеродрома* је површина за кретање на аеродрому, околно земљиште и објекти или њихови делови којима је приступ контролисан;”.

У тачки 22а) речи: „ваздухоплов, беспилотни ваздухоплов или ваздухопловни модел” замењују се речима: „ваздухоплов или беспилотни ваздухоплов”.

Тачка 34) мења се и гласи:

„34) *обезбеђивано-рестриктивна зона* је део контролисане зоне аеродрома, који је идентификован као област са приоритетним ризиком и у коме се, поред ограничења приступа, примењују и друге контроле обезбеђивања у ваздухопловству;”.

После тачке 38) додаје се тачка 38а), која гласи:

„38а) *оператер система беспилотног ваздухоплова* је свако правно или физичко лице које користи или намерава да користи један или више система беспилотних ваздухоплова;”.

Тачка 40) мења се и гласи:

„40) *оперативни ваздушни саобраћај* су сви летови који се не обављају у складу са правилима за општи ваздушни саобраћај, већ према правилима и процедурама које су прописали надлежни државни органи;”.

После тачке 44) додаје се тачка 44а), која гласи:

„44а) *пловидбеност ваздухоплова* је способност ваздухоплова да безбедно учествује у ваздушном саобраћају на основу његове усклађености са прописаним захтевима;”.

Тачка 45) мења се и гласи:

„45) *познати пошиљалац* је пошиљалац који је овлашћен да припрема робу или пошту за свој рачун и чији поступци испуњавају заједничка правила и стандарде обезбеђивања у ваздухопловству у довољној мери да се омогући превоз робе и поште било којим ваздухопловом;”.

Тачка 49) мења се и гласи:

„49) *преглед обезбеђивања* је примена техничких или других средстава за препознавање и/или откривање оружја, експлозива или других опасних направа, предмета или супстанци који могу да буду искоришћени за извршење радње незаконитог ометања;”.

После тачке 49) додаје се тачка 49а), која гласи:

„49а) *преглед обезбеђивања ваздухоплова* је детаљан преглед унутрашњости и спољашности ваздухоплова у сврху откривања сумњивих предмета, оружја, експлозива или других опасних направа, предмета или супстанци;”.

Тачка 54а) мења се и гласи:

„54а) *проблематични путници* су путници који не поштују правила понашања на аеродрому или у ваздухоплову или не поштују упутства аеродромског особља или чланова посаде и тиме нарушавају јавни ред и мир и дисциплину на аеродрому или у ваздухоплову;”.

После тачке 54а) додају се тач. 54б) – 54г), које гласе:

„54б) *провера обезбеђивања ваздухоплова* је преглед оних делова унутрашњости ваздухоплова до којих су путници можда имали приступ, заједно с прегледом пртљажног простора ваздухоплова, у сврху откривања сумњивих предмета, оружја, експлозива или других опасних направа, предмета или супстанци;

54в) *психоактивне супстанце* су алкохол, опијати, канабиноиди, седативи и хипнотици, кокаин, други психостимуланси, халуциногени, као и испарљиви растварачи, док су кофеин и дуван изузети;

54г) *путници неприхватљивог понашања* су путници укрцани у ваздухоплов који, од момента затварања врата ваздухоплова пре полетања, до момента њиховог отварања по слетању, изврше неку од следећих радњи:

(1) *напад, застрашивање, претњу или другу радњу која може да угрози ред и безбедност ваздухоплова, безбедност особља, лица и имовине који су укрцани на ваздухоплов;*

(2) *напад, застрашивање, претњу, ометање или другу радњу која може да утиче на смањење способности чланова посаде за вршење дужности у току лета;*

(3) *намерно оштећење ваздухоплова, његових компоненти или пратеће опреме, као и свесно пропуштање вршења појединих радњи, што може да угрози ред и безбедност ваздухоплова и особља, као и имовине на ваздухоплову;*

(4) *саопштавање лажних информација са циљем угрожавања безбедности ваздухоплова у лету;*

(5) *неизвршавање прописаних команди или инструкција које се издају због безбедности, уредности или ефикасности операција;*”.

После тачке 61) додаје се тачка 61а), која гласи:

„61а) *систем беспилотног ваздухоплова* означава беспилотни ваздухоплов и опрему за даљинско управљање њиме;”.

Тачка 63а) брише се.

Тачка 67) мења се и гласи:

„67) *условно забрањена зона* је део ваздушног простора утврђених димензија, изнад копнених подручја или територијалних вода државе, у коме је летење ваздухоплова ограничено у складу са одређеним условима;”.

Члан 2.

Назив члана и члан 8. мењају се и гласе:

„Летење изнад градова, насеља, индустријских објеката и скупова
лица

Члан 8.

Забрањено је летење ваздухопловом изнад густо насељених подручја градова, насеља, индустријских објеката или изнад скупова лица на отвореном испод минималне висине која ће, у случају опасности, омогућити слетање ваздухоплова без непотребног ризика по лица или имовину на земљи, осим ако је то потребно за полетање или слетање или ако је лет претходно одобрио Директорат цивилног ваздухопловства Републике Србије (у даљем тексту: Директорат).

Пропис којим се утврђују минималне висине и услови за издавање одобрења из става 1. овог члана доноси Директорат.

Ако се лет испод прописане висине обавља у сврху трагања за ваздухопловом или спасавања лица, гашења пожара или се ради о лету државног ваздухоплова, није потребно одобрење Директората.”.

Члан 3.

Назив члана и члан 10. мењају се и гласе:

„Операције система беспилотних ваздухоплова

Члан 10.

Операције система беспилотних ваздухоплова се морају обављати на начин који осигурава безбедност лица на земљи и других корисника ваздушног простора и који своди на минимум ризике који могу да настану приликом коришћења система беспилотних ваздухоплова, посебно кроз одржавање одговарајућег растојања у свим фазама лета.

Операције система беспилотних ваздухоплова могу да се обављају у отвореној, посебној или сертификованој категорији.

За операције у отвореној категорији није потребно претходно оперативно одобрење Директората, нити је потребно да оператер система беспилотног ваздухоплова пре започињања операције достави Директорату изјаву, али је дужан да прибави одобрење за спровођење операције које издаје одговарајући субјекат ако је то одобрење предвиђено прописом из члана 42. став 8. овог закона.

Операције система беспилотног ваздухоплова у отвореној категорији се деле на поткатегије у зависности од оперативних ограничења за њихово спровођење, услова које мора да испуни даљински пилот и техничких захтева које мора да испуњава систем беспилотног ваздухоплова.

За операције у посебној категорији је потребно:

1) оперативно одобрење, које издаје Директорат на захтев оператера; или

2) изјава оператера да ће применити мере за умањење ризика, која се подноси када обавља ону врсту операције за коју је утврђена прецизна листа мера за умањење ризика.

Изузетно од става 5. овог члана, оперативно одобрење и изјава оператера се не захтевају:

1) за операције које се обављају у оквиру ваздухопловно-моделарског клуба или удружења коме је издато одобрење из члана 10в овог закона;

2) од имаоца сертификата оператера лаког система беспилотног ваздухоплова (*LUC*), у складу са прописом из става 9. овог члана.

Уз захтев за издавање оперативног одобрења за спровођење операција у посебној категорији оператер система беспилотног ваздухоплова је дужан да достави Директорату процену ризика, укључујући мере за умањење ризика, а Директорат издаје оперативно одобрење ако утврди да су оперативни ризици одговарајуће умањени.

За операције у сертификованој категорији се захтева:

1) да је систем беспилотног ваздухоплова сертификован у складу са прописом из члана 152а овог закона;

2) да је беспилотни ваздухоплов уписан у Евиденцију ваздухоплова у складу са чланом 138. овог закона;

3) да је оператер система беспилотног ваздухоплова сертификован;

4) да даљински пилот поседује дозволу, ако је то предвиђено у пропису из става 9. овог члана.

Ближе услове који морају да буду испуњени да би се операција система беспилотног ваздухоплова сврстала у одређену категорију, односно поткатегорију, оперативна ограничења за спровођење операција система беспилотних ваздухоплова, правила за спровођење процене оперативног ризика, елементе које морају да садрже оперативна изјава и оперативно одобрење, као и услове за издавање, измену, суспензију, ограничење и стављање ван снаге оперативних одобрења, прописује Директорат.

За издавање оперативног одобрења и приhvатање изјава ради спровођења операција система беспилотних ваздухоплова, плаћа се такса Директорату.”.

Члан 4.

После члана 10. додају се називи чланова и чл. 10а-10ђ, који гласе:

„Оператер система беспилотног ваздухоплова, одговорност и регистрација

Члан 10а

Оператер система беспилотног ваздухоплова је одговоран за операције система беспилотног ваздухоплова и мора да предузме све потребне мере да осигура безбедност операције, а нарочито да успостави оперативне процедуре које одговарају врсти операције и могућем ризику.

Оператер система беспилотног ваздухоплова је дужан да пре спровођења операције изврши пријаву лета уношењем захтеваних података у мобилну апликацију из члана 42. став 9. овог закона, да користи ту апликацију, као и да се придржава оперативних ограничења, техничких захтева и других услова прописаних за ону категорију операција коју обавља.

Оператер система беспилотног ваздухоплова је дужан да за сваки лет беспилотног ваздухоплова одреди даљинског пилота и да обезбеди да су даљински пилот и друго особље које обавља задатке повезане са операцијом упознати са упутствима произвођача система беспилотног ваздухоплова, као и са процедурама и приручником оператера, да су одговарајуће оспособљени за обављање задатака у оквиру планиране операције и да им пружи информације релевантне за планирану операцију.

Оператер система беспилотног ваздухоплова је дужан да се региструје:

1) ако обавља операције у отвореној категорији беспилотним ваздухопловом:

- (1) чија је максимална маса на полетању најмање 250 g или који у случају удара у човека може да пренесе кинетичку енергију већу од 80 џула; или
- (2) који је опремљен сензором који може да прикупља податке о личности.

2) ако обавља операције у посебној или сертификованој категорији, независно од масе беспилотног ваздухоплова.

Директорат врши регистрацију оператера система беспилотног ваздухоплова који имају своје седиште, односно пребивалиште у Републици Србији, као и регистрацију оператера система беспилотног ваздухоплова који имају своје седиште, односно пребивалиште у иностраној држави, а намеравају да спроводе операције беспилотних ваздухоплова на територији Републике Србије.

Директорат доноси пропис којим се ближе одређују услови које морају да испуњавају оператери система беспилотног ваздухоплова, као и начин њихове регистрације.

За регистрацију оператора система беспилотних ваздухоплова плаћа се такса Директорату.

Даљински пилот

Члан 10б

Системом беспилотног ваздухоплова може да управља даљински пилот који испуњава услове у погледу година живота и стручне оспособљености за управљање системом беспилотног ваздухоплова и који је упознат са упутствима произвођача система беспилотног ваздухоплова.

У зависности од категорије, односно поткатегорије операције чије се спровођење планира, даљински пилот је дужан да заврши одговарајућу теоријску обуку и положи одговарајући теоријски испит који спроводи Директорат или да стекне сертификат о оспособљености даљинског пилота који издаје Директорат.

Даљински пилот је дужан да за планирану операцију прибави информације у вези географских зона за системе беспилотних ваздухоплова, да осмотри оперативно окружење, провери постојање препрека и присуство других лица и да обезбеди да је систем беспилотног ваздухоплова у таквом стању да се планирани лет може безбедно завршити.

Ако спроводи операције у посебној категорији даљински пилот је дужан да поштује услове утврђене у оперативном одобрењу, односно ограничења и услове наведене у оперативној изјави.

Директорат доноси пропис којим се ближе одређују услови које мора да испуњава даљински пилот, старосна граница за управљање системом беспилотног ваздухоплова, услови у погледу обављања теоријске обуке и полагања теоријског испита даљинског пилота, издавање, измена, суспензија, ограничење и стављање ван снаге сертификата о оспособљености даљинског пилота, као и важење потврде о теоријској оспособљености и сертификата о оспособљености даљинског пилота.

За проверу стручне оспособљености даљинског пилота, за издавање потврде о положеном теоријском испиту и за издавање сертификата о оспособљености плаћа се такса Директорату.

Ваздухопловно-моделарски клубови и удружења

Члан 10в

На захтев ваздухопловно-моделарског клуба или удружења Директорат може да изда одобрење у којем се одређују услови под којима се у оквиру тог клуба, односно удружења могу спроводити операције система беспилотних ваздухоплова.

Директорат доноси пропис којим се ближе одређују услови за издавање, измену, суспензију и стављање ван снаге одобрења из става 1. овог члана.

За издавање и измену одобрења из става 1. овог члана плаћа се такса Директорату.

Сертификат оператера лаког система беспилотног ваздухоплова (LUC)

Члан 10г

Сертификат оператера лаког система беспилотног ваздухоплова (LUC) издаје Директорат на захтев правног лица које је оператер система беспилотног ваздухоплова.

Уз захтев из става 1. овог члана оператер је дужан да достави приручник у коме су описани његова организација, процедуре и активности које спроводи, као и документацију којом доказује да је успоставио одговарајући систем управљања безбедношћу и да испуњава друге услове утврђене у пропису из става 4. овог члана.

Сертификат оператера лаког система беспилотног ваздухоплова се издаје на неодређено време и у њему се наводе права која се дају оператеру, одобрена врста операција, подручје, зона или класа ваздушног простора одобреног за операције, као и било која посебна ограничења или услови коришћења сертификата.

Директорат доноси пропис којим се ближе одређују услови које мора да испуњава оператер лаког система беспилотног ваздухоплова, систем управљања безбедношћу и промене у том систему, садржај приручника, као и услови за издавање, измену, суспензију и стављање ван снаге сертификата оператера лаког система беспилотног ваздухоплова.

За издавање и измену сертификата оператера лаког система беспилотног ваздухоплова плаћа се такса Директорату.

Беспилотни ваздухоплови и даљински пилотирани ваздухоплови који се користе за војне потребе и потребе унутрашњих послова

Члан 10д

Министарство надлежно за послове одбране прописује правила летења војних беспилотних и даљински пилотираних ваздухоплова, као и страних војних беспилотних и даљински пилотираних ваздухоплова приликом извршења заједничких вежбовних и других активности.

Министарство надлежно за унутрашње послове прописује правила летења беспилотних ваздухоплова и даљински пилотираних ваздухоплова који се користе за потребе тог министарства и Безбедносно-информативне агенције приликом извршења вежбовних и других активности.

Ракете и други летећи објекти

Члан 10ђ

Ракете и други летећи објекти могу се користити у привредне, научне, образовне, спортске и друге сврхе тако да не угрожавају безбедност ваздушног саобраћаја.

За лансирање ракета и других летећих објеката мора се претходно прибавити одобрење пружаоца услуга контроле летења.

Директорат доноси пропис којим се ближе одређују услови за лансирање ракета и других летећих објеката.”.

Члан 5.

У члану 12. став 1. мења се и гласи:

„Забрањено је страном ваздухоплову да у ваздушном простору Републике Србије носи активно напуњено стрељачко, ракетно или бомбардерско наоружање, активну опрему за снимање и електронско ометање, као и да врши допуну горивом у ваздуху.”.

Члан 6.

Члан 13. брише се.

Члан 7.

Члан 16. мења се и гласи:

„Члан 16.

Систем управљања безбедношћу, као саставни део система управљања, представља системски приступ управљања безбедношћу који обухвата неопходне организационе структуре, одговорности, надлежности, политике и процедуре.

Ваздухопловни субјект је дужан да на основу Националног програма безбедности у цивилном ваздухопловству успостави и користи систем управљања безбедношћу, осим ако је другачије предвиђено прописом из става 3. овог члана.

Услове под којима се успоставља и користи систем управљања безбедношћу, као и врсте ваздухопловних субјеката који морају да успоставе систем управљања безбедношћу прописује Директорат.”.

Члан 8.

У члану 17а став 3. мења се и гласи:

„Све информације о подносиоцу пријаве догађаја, о лицима која су учествовала у догађају, као и сви документи о догађају сматрају се поверљивим и Директорат их неће проследити другом лицу, осим на захтев правосудних органа Републике Србије.”.

Члан 9.

У члану 18. став 1. мења се и гласи:

„Ваздухопловни субјект који планира увођење промене у функционални систем дужан је да о намери увођења промене обавести Директорат, а ако Директорат оцени да промена може да има утицај на безбедност обављања делатности или пружања услуга или на обезбеђивање у ваздухопловству, ваздухопловни субјект је дужан да достави Директорату безбедносну аргументацију и да прибави његово одобрење за планирану промену.”.

Члан 10.

У члану 19а став 3. реч: „шест” замењује се речју: „осам”, а речи: „техничког захтева” замењују се речима: „захтева садржаног у пропису донетом на основу овог закона”.

После става 3. додаје се став 4, који гласи:

„Одредбе ст. 1. и 2. овог члана сходно се примењују и на доношење наредбе у области обезбеђивања у ваздухопловству.”.

Члан 11.

У члану 23. став 1. мења се и гласи:

„Улазак ваздухоплова у ваздушни простор Републике Србије, односно његов излазак из ваздушног простора Републике Србије супротно инструкцијама пружаоца услуга контроле летења, као и летење ваздухоплова супротно условима који су наведени у одобрењу надлежног органа, сматра се повредом ваздушног простора Републике Србије.”.

Члан 12.

У члану 36. речи: „одређивање вертикалних и хоризонталних граница ваздушног простора које су у надлежности јединица контроле летења, израђивање навигационих поступака прилажења, доласка и одласка за одређени аеродром” замењују се речима: „одређивање вертикалних и хоризонталних граница ваздушног простора који је у надлежности јединица контроле летења и аеродромских саобраћајних зона, процедура за инструментално летење”.

Члан 13.

Члан 37. мења се и гласи:

„Члан 37.

Класе ваздушног простора и услове под којима се оне користе у ваздушном простору Републике Србије прописује Влада, на предлог министарства надлежног за послове саобраћаја.

Оператери ваздухоплова и пружаоци услуга у ваздушној пловидби су дужни да се придржавају услова који су прописом из става 1. овог члана одређени за коришћење класа ваздушног простора.”.

Члан 14.

У члану 38. став 2. мења се и гласи:

„Мрежу рута ваздушног саобраћаја у Републици Србији усклађује пружалац услуга у ваздушној пловидби.”.

Члан 15.

Назив члана и члан 40. мењају се и гласе:

„Вертикалне и хоризонталне границе ваздушног простора који је у надлежности јединица контроле летења и аеродромских саобраћајних зона

Члан 40.

Вертикалне и хоризонталне границе ваздушног простора у области надлежности јединица контроле летења утврђује пружалац услуга контроле летења, узимајући у обзир класу ваздушног простора, оперативне и техничке могућности система комуникације, навигације и надзора и захтеве корисника, а уз претходну сагласност Директората.

Вертикалне и хоризонталне границе аеродромских саобраћајних зона одобрава Директорат на захтев оператера аеродрома, уз претходно прибављено мишљење пружаоца услуга контроле летења.”.

Члан 16.

Члан 42. мења се и гласи:

„Члан 42.

Развој и обликовање структура ваздушног простора обухвата утврђивање привремено резервисаних и привремено издвојених делова ваздушног простора, одређивање забрањених, условно забрањених, опасних и прекограничних зона, утврђивање условних рута, као и одређивање географских зона за системе беспилотних ваздухоплова.

Забрањено је летење ваздухопловом за све кориснике ваздушног простора, укључујући оператере система беспилотних ваздухоплова:

- 1) у делу ваздушног простора који је одређен као забрањена зона;
- 2) у привремено издвојеном делу ваздушног простора, изузев за корисника на чији захтев је тај део ваздушног простора издвојен;
- 3) у привремено резервисаном делу ваздушног простора, изузев за корисника на чији захтев је тај део ваздушног простора привремено резервисан или чији је лет одобрена надлежна јединица контроле летења.

Забрањено је летење ваздухопловом у делу ваздушног простора који је одређен као условно забрањена зона без одобрења Директората или супротно условима одређеним у том одобрењу.

Одобрење из става 3. овог члана Директорат издаје уз сагласност министарства надлежног за послове одбране и министарства надлежног за унутрашње послове.

Изузетно од става 3. овог члана, одобрење Директората није потребно за операције система беспилотних ваздухоплова у отвореној категорији, под условом да је беспилотни ваздухоплов опремљен системом за даљинску идентификацију и да је тај систем активиран.

Забрањено је обављање операција система беспилотних ваздухоплова у делу ваздушног простора који је одређен као географска зона за системе беспилотних ваздухоплова супротно условима који су прописани за обављање операција у тој зони.

Забрањене зоне, условно забрањене зоне, опасне зоне, као и правила за одвијање операција у тим зонама, одређује Директорат, уз сагласност министарства надлежног за послове одбране и министарства надлежног за унутрашње послове.

Привремено резервисане и привремено издвојене делове ваздушног простора, прекограничне зоне, условне руте и правила за раздвајање ваздухоплова од тих делова ваздушног простора, зона и рута, географске зоне за системе беспилотних ваздухоплова и услове за одвијање операција у тим зонама утврђује Влада, на предлог министарства надлежног за послове саобраћаја.

Директорат је дужан да обезбеди да се подаци о географским зонама за системе беспилотних ваздухоплова које су успостављене унутар ваздушног простора Републике Србије ставе на располагање корисницима ваздушног простора у јединственом дигиталном формату, да се ти подаци редовно ажурирају, као и да обезбеди мобилну апликацију за пријаву лета.

Подаци о другим деловима ваздушног простора, зонама и рутама из става 1. овог члана објављују се у ваздухопловним информативним производима.”.

Члан 17.

У члану 47. став 3. запета и речи: „са аеродромског торња” бришу се.

Члан 18.

У члану 48. став 2. мења се и гласи:

„Ако се услуге контроле летења пружају домаћем ваздухоплову који лети по правилима оперативног ваздушног саобраћаја, користе се и изрази на српском језику утврђени споразумом министарства надлежног за послове одбране, министарства надлежног за унутрашње послове и пружаоца услуга у ваздушном саобраћају.”.

Члан 19.

У члану 49. после става 2. додају се нови ст. 3. и 4, који гласе:

„Ако се услуга информисања ваздухоплова у лету пружа у општем ваздушном саобраћају могу се, уместо израза на енглеском језику, користити изрази на српском језику које прописује Директорат.

Директорат координира поступак успостављања или измене границе области информисања ваздухоплова у лету са надлежним домаћим и страним субјектима, у складу са процедурама Међународне организације цивилног ваздухопловства.”.

Досадашњи став 3. постаје став 5.

Члан 20.

Члан 51. мења се и гласи:

„Члан 51.

Услуге узбуњивања су услуге које се пружају ради обавештавања одговарајућих организација о ваздухоплову коме је потребно трагање и спасавање, као и пружање помоћи тим организацијама ако је то потребно.

Услуге узбуњивања пружају се заједно са услугама контроле летења и услугама информисања ваздухоплова у лету.

Начин на који се пружају услуге узбуњивања прописује Директорат.”.

Члан 21.

Чл. 59. и 60. мењају се и гласе:

„Појам услуге ваздухопловног информисања

Члан 59.

Услуге ваздухопловног информисања су услуге успостављене у оквиру утврђене области покривености којима се пружају ваздухопловни подаци и ваздухопловне информације неопходни за безбедну, редовну и ефикасну ваздушну пловидбу.

Услуге ваздухопловног информисања обухватају пријем, прикупљање, обједињавање, ажурирање, форматирање, објављивање, архивирање и дистрибуцију ваздухопловних података и ваздухопловних информација.

Начин пружања услуга ваздухопловног информисања, укључујући и захтеве који се односе на систем квалитета, прописује Директорат.

Ваздухопловни информативни производи

Члан 60.

Одредбе закона и других прописа којима се уређује домаћи и међународни ваздушни саобраћај, информације које се односе на безбедност, редовност и ефикасност ваздушне пловидбе, одступања од стандарда које је прописала Међународна организација цивилног ваздухопловства и други подаци који су значајни за летење ваздухоплова објављују се у ваздухопловним информативним производима.

Ваздухопловни субјекти, органи државне управе, организације и друга лица која су извор података значајних за безбедно, редовно и ефикасно одвијање ваздушне пловидбе дужни су да пружаоцу услуга ваздухопловног информисања благовремено достављају податке ради објављивања у ваздухопловним информативним производима.

Садржај и изглед ваздухопловних информативних производа, врсте података који се уносе у ваздухопловне информативне производе, изворе података, начин прикупљања, достављања и објављивања података утврђују се прописом који доноси Директорат.”

Члан 22.

У члану 61а став 2. мења се и гласи:

„У складу са међународним уговором, спасилачко-координациони центар из члана 61. став 4. овог закона и орган стране државе надлежан за трагање и спасавање могу међусобно пружати помоћ у виду ваздухоплова, људства, возила или опреме ради учешћа у операцији трагања за ваздухопловом и спасавања лица на територији те стране државе, односно на територији Републике Србије.”

Члан 23.

У члану 62. после става 2. додаје се нови став 3, који гласи:

„Приликом спровођења вежби учесника у трагању и спасавању лица, као и приликом обављања теренских задатака у оквиру пружања услуге трагања за ваздухопловом и спасавања лица, запослени у спасилачко-координационом центру су дужни да носе службено одело.”

Досадашњи став 3. који постаје став 4. мења се и гласи:

„Пружање услуге трагања за ваздухопловом и спасавања лица, начин спровођења вежби учесника у трагању и спасавању лица, као и изглед и начин коришћења службеног одела из става 3. овог члана, прописује Директорат.”

Досадашњи став 4. постаје став 5.

Члан 24.

После члана 62. додају се називи чланова и чл. 62а и 62б, који гласе:

„Национални план за трагање за ваздухопловом и спасавање
лица

Члан 62а

Национални план за трагање за ваздухопловом и спасавање лица је скуп планираних мера и активности које треба да обезбеде ефикасно коришћење свих доступних ресурса за потребе пружања услуге трагања за ваздухопловом и спасавања лица.

Национални план за трагање за ваздухопловом и спасавање лица доноси Влада, на предлог министра надлежног за послове саобраћаја.

Национални комитет за трагање за ваздухопловом и спасавање лица

Члан 62б

Ради координације спровођења Националног плана за трагање за ваздухопловом и спасавање лица и давања препорука за унапређење мера предвиђених тим планом, Влада оснива Национални комитет за трагање за ваздухопловом и спасавање лица, као повремено радно тело Владе.

За чланове Националног комитета за трагање за ваздухопловом и спасавање лица Влада именује представнике Директората, министарства надлежног за послове саобраћаја, министарства надлежног за послове одбране, министарства надлежног за унутрашње послове, министарства надлежног за послове телекомуникација, министарства надлежног за послове финансија, министарства надлежног за послове здравља, оператера аеродрома и пружаоца услуга у ваздушној пловидби.

Радам Националног комитета за трагање за ваздухопловом и спасавање лица председава представник Директората.

Рад Националног комитета за трагање за ваздухопловом и спасавање лица ближе се уређује прописом Владе, на предлог министра надлежног за послове саобраћаја.”.

Члан 25.

У члану 73. после става 2. додаје се став 3, који гласи:

„Изузећа од плаћања накнада из става 1. овог члана, у складу са потврђеним међународним уговорима, одређује Влада.”.

Члан 26.

У члану 77. став 1. мења се и гласи:

„Изузев у случајевима у којима је другачије предвиђено овим законом, јавни авио-превоз може да обавља привредно друштво које има важећу оперативну дозволу (авио-превозилац).”.

Члан 27.

У члану 79. став 4. мења се и гласи:

„У случајевима из става 3. овог члана издаје се само сертификат ваздухопловног оператера, осим ако је овим законом предвиђено да се јавни авио-превоз може обављати и на основу дате изјаве.”.

Члан 28.

У члану 84. став 1. речи: „привредном друштву, другом правном лицу, предузетнику или државном органу” замењују се речима: „оператеру ваздухоплова”.

Члан 29.

После члана 85. додају се назив члана и члан 85а, који гласе:

„Изјава оператера балона и једрилице

Члан 85а

Оператери балона и једрилица који обављају јавни авио-превоз нису у обавези да прибаве сертификат ваздухопловног оператера из члана 84. овог закона, већ су дужни да Директорату доставе одговарајућу изјаву којом потврђују да су оспособљени да обављају јавни авио-превоз и да извршавају дужности оператера које су с тим повезане.

Оператери балона и једрилица су дужни да приликом обављања јавног авио-превоза поступају у складу са условима наведеним у изјави из става 1. овог члана.

За прихватање изјаве из става 1. овог члана плаћа се такса Директорату.”.

Члан 30.

У члану 86. став 1. мења се и гласи:

„Услови под којима се издаје, мења, суспендује или ставља ван снаге сертификат ваздухопловног оператера, образац сертификата, услови које мора да испуни давалац изјаве из члана 85а овог закона, услови под којима се даваоцу изјаве забрањује или ограничава обављање делатности, као и образац изјаве ближе се одређују прописом Директората.”.

Члан 31.

У члану 87. став 6. после речи: „саобраћају” додају се речи: „које се обављају уз накнаду”.

Члан 32.

У члану 95. став 1. речи: „а ако се ради о обављању посебних делатности у ваздушном саобраћају високог ризика оператер ваздухоплова” замењују се речима: „а ако се ради о обављању посебних делатности у ваздушном саобраћају високог ризика, оператер ваздухоплова, изузев оператера балона и једрилица,”.

Члан 33.

У члану 98. после става 3. додаје се став 4, који гласи:

„Услови за организацију ваздухопловних манифестација у циљу њиховог безбедног одвијања ближе се одређују прописом Директората.”.

Члан 34.

После члана 98. додаје се назив Одељка 4, назив члана и члан 98а, који гласе:

„4. Посебна одобрења

Посебна одобрења за обављање појединих активности

Члан 98а

За обављање појединих активности које могу да представљају одређени безбедносни ризик оператер ваздухоплова, независно од тога да ли обавља комерцијално или некомерцијално летење, дужан је да прибави посебно одобрење Директората и да поступа у складу са условима садржаним у том одобрењу.

Посебно одобрење из става 1. овог члана Директорат издаје ако утврди да оператер ваздухоплова испуњава прописане услове за обављање одређене активности.

Посебно одобрење из става 1. овог члана се наводи у:

1) сертификату ваздухопловног оператера, ако је реч о оператеру који поседује тај сертификат;

2) листи посебних одобрења, у свим другим случајевима.

За проверу испуњености услова за издавање посебног одобрења плаћа се такса Директорату.

Посебно одобрење се издаје на неодређено време.

Директорат суспендује или ставља ван снаге посебно одобрење ако оператер ваздухоплова престане да испуњава неки од прописаних услова.

Врсте активности за чије обављање се захтева посебно одобрење, као и услови под којима се издаје, мења, суспендује или ставља ван снаге посебно одобрење ближе се одређују прописом Директората.”

Члан 35.

Члан 106. мења се и гласи:

„Члан 106.

Дозвола за коришћење се издаје оператеру аеродрома који је намењен за обављање свих врста ваздушног саобраћаја, укључујући и јавни авио-превоз, а није обухваћен чланом 105. став 1. овог закона.

Осим ако је другачије прописано, одредбе овог закона које се односе на дозволу за коришћење аеродрома сходно се примењују на сертификат аеродрома.

Сагласност за коришћење се издаје оператеру аеродрома који није намењен за обављање јавног авио-превоза.

Директорат води евиденцију аеродрома којима је издата дозвола за коришћење, односно сагласност за коришћење.”

Члан 36.

У члану 107. после става 1. додаје се нови став 2, који гласи:

„Изузетно од става 1. овог члана, дозвола, односно сагласност за коришћење аеродрома може се издати и у случају да аеродром и оператер аеродрома не испуњавају све услове из става 1. овог члана, ако Директорат, узимајући у обзир специфичности појединог аеродрома или друге околности које се односе на тај аеродром, одобри те неусаглашености.”

Досадашњи став 2. постаје став 3.

У досадашњем ставу 3, који постаје став 4, реч: „Структура” замењује се речима: „Услови и поступак одобравања неусаглашености из става 2. овог члана, структура”.

Досадашњи став 4. постаје став 5.

Члан 37.

У члану 117. после става 3. додаје се нови став 4, који гласи:

„Дрвеће, грмље и друго растиње које пробија површи за ограничење препрека или утиче на оптималан положај или карактеристике средстава за

визуелну или невизуелну навигацију мора да се уклони или да се ограничи његова висина на начин да не утиче на безбедност ваздушног саобраћаја.”.

Досадашњи став 4. постаје став 5.

Члан 38.

У члану 118. став 1. мења се и гласи:

„Ако препрека подлеже обележавању, приликом издавања сагласности за постављање објеката, инсталација или уређаја који могу бити препрека, Директорат ће наложити да се препрека обележи и одредити услове за њено обележавање.”.

Члан 39.

После члана 119. додају се назив члана и члан 119а, који гласе:

„Неваздухопловна светла, ласерско зрачење и рефлектована светлост у близини аеродрома

Члан 119а

У близини аеродрома забрањено је постављање и коришћење неваздухопловних светала на земљи која, због свог интензитета, конфигурације или боје, могу да угрозе безбедност ваздухоплова на земљи или у лету или која могу да спрече или ометају пилота у тумачењу ваздухопловних светала на земљи или могу да ометају контролора летења у аеродромској контроли летења.

У близини аеродрома забрањено је постављање и коришћење објекта, инсталације или уређаја који емитују ласерско зрачење или рефлектовану светлост и за које је Директорат, на основу безбедносне процене и ваздухопловне студије, ако је она достављена, утврдио да могу да угрозе или негативно да утичу на безбедност ваздухоплова на земљи или у лету.

Директорат доноси пропис којим се утврђују зоне заштите од неваздухопловних светала, зоне заштите од ласерског зрачења око аеродрома, као и зоне заштите од рефлектоване светлости око аеродрома.”.

Члан 40.

У члану 131. став 1. мења се и гласи:

„Ималац дозволе за пружање услуга земаљског опслуживања или дозволе за самоопслуживање је дужан да услуге за које му је издата дозвола пружа тако да не угрози безбедност саобраћаја на аеродрому, да обезбеди континуитет у пружању услуга земаљског опслуживања или самоопслуживања, као и да те услуге пружа на поштен и недискриминаторан начин.”.

Члан 41.

У члану 133. став 3. мења се и гласи:

„Аеродромске накнаде су ослобођени домаћи државни ваздухоплови на летовима посебне намене, домаћи и страни ваздухоплови који учествују у трагању и спасавању на територији Републике Србије или обављају хуманитарне летове, као и домаћи и страни ваздухоплови који за потребе министарства надлежног за послове одбране обављају летове са мешовитих аеродрома.”.

Члан 42.

Назив члана и члан 138. мењају се и гласе:

„Категорије ваздухоплова који се уписују у Регистар и Евиденцију ваздухоплова

Члан 138.

У Регистар ваздухоплова се уписују све категорије ваздухоплова, изузев беспилотних ваздухоплова за чије пројектовање се захтева сертификација, ултралаких ваздухоплова и аматерски грађених ваздухоплова, који се уписују у Евиденцију ваздухоплова.”.

Члан 43.

У члану 139. став 1. речи: „који испуњава захтеве из потврде о типу и способан је да” замењују се речима: „за који Директорат утврди да испуњава захтеве из потврде о типу и да је способан да”.

У ставу 2. речи: „основног прегледа” замењују се речима: „провере пловидбености”.

Члан 44.

У члану 140. после става 2. додају се ст. 3. и 4, који гласе:

„За издавање уверења о регистрацији ваздухоплова плаћа се такса Директорату.

Ако власник или корисник ваздухоплова захтева да одабере комбинацију слова или бројева која чини регистарску ознаку, он је дужан да, поред таксе из става 3. овог члана, плати Директорату и додатну таксу.”.

Члан 45.

У члану 141. став 2. речи: „24 месеца” замењују се речима: „12 месеци”.

Члан 46.

У члану 142. став 4. речи: „десет година” замењују се речима: „три године”.

Члан 47.

У члану 149. став 2. мења се и гласи:

„Ваздухопловно-техничку делатност може да обавља привредно друштво, друго правно лице, орган државне управе или предузетник, који има дозволу за обављање ваздухопловно-техничке делатности (у даљем тексту: ваздухопловно-техничка организација).”.

После става 2. додаје се нови став 3, који гласи:

„Изузетно од става 2. овог члана, поједине послове у оквиру ваздухопловно-техничке делатности може да обавља и физичко лице под условима утврђеним у пропису из чл. 150, 152. или 168. овог закона.”.

Досадашњи став 3. постаје став 4.

Члан 48.

Чл. 150. и 151. мењају се и гласе:

„Дозвола за обављање ваздухопловно-техничке делатности

Члан 150.

Дозволу за обављање ваздухопловно-техничке делатности издаје Директорат на неодређено време, привредном друштву, другом правном лицу, органу државне управе или предузетнику који има простор за обављање делатности, средства за рад, одговарајуће особље, приручник за обављање делатности и испуњава друге услове које пропише Директорат.

Услове под којима се мења, суспендује или ставља ван снаге дозвола за обављање ваздухопловно-техничке делатности и образац дозволе прописује Директорат.

За поступање по захтеву за издавање или измену дозволе за обављање ваздухопловно-техничке делатности, као и за одобравање измене приручника о обављању ваздухопловно-техничке делатности у случају да та измена нема за последицу измену дозволе, плаћа се такса Директорату.

Директорат врши провере да ли лице из става 1. овог члана и даље испуњава услове за обављање ваздухопловно-техничке делатности, и то на сваких 12 месеци током прве две године важења дозволе за обављање ваздухопловно-техничке делатности, а након тога свака 24 месеца.

За проверу испуњености услова за обављање делатности плаћа се такса Директорату.

Изузетно од става 1. овог члана, у складу са условима који су утврђени потврђеним међународним уговором, дозволу за обављање ваздухопловно-техничке делатности пројектовања одређених категорија ваздухопловних производа, делова, уређаја и опреме издаје Агенција Европске уније за безбедност ваздушног саобраћаја (у даљем тексту: EASA).

У случају када Директорат врши проверу ваздухопловно-техничке организације у име EASA, плаћа се такса Директорату.

Признавање стране дозволе за обављање ваздухопловно-техничке делатности

Члан 151.

Директорат може да призна дозволу за обављање ваздухопловно-техничке делатности коју је издао надлежни орган стране државе, ако услови под којима је она издата нису блажи од услова прописаних овим законом и прописима донетим на основу њега.

Изузетно од става 1. овог члана, дозвола за обављање ваздухопловно-техничке делатности коју је издала или признала EASA или надлежни орган државе чланице Европске уније прихвата се без вођења поступка за признавање, у складу са потврђеним међународним уговором, с тим да организација чије је седиште у Републици Србији за обављање делатности мора имати дозволу Директората.

За поступање по захтеву за признавање дозволе из става 1. овог члана плаћа се такса Директорату.”.

Члан 49.

У члану 152. ст. 2-4. мењају се и гласе:

„Производња може да се одвија као производња прототипа, серијска производња и аматерска градња.

Производња прототипа је производња ваздухопловног производа коме још није утврђен тип, а серијска производња је производња ваздухопловног производа коме је утврђен тип или за који је одобрен пројекат.

Аматерска градња је градња ваздухоплова у оквиру које је најмање 51 процената задатака израде и састављања обавио аматер или непрофитно удружење аматера, за сопствене потребе и без било каквог комерцијалног циља.”.

Члан 50.

После члана 152. додају се назив члана и члан 152а, који гласе:

„Пројектовање и производња система беспилотних ваздухоплова

Члан 152а

Системи беспилотних ваздухоплова и додаци за даљинску идентификацију се могу испоручити на тржишту Републике Србије само ако су пројектовани и произведени у складу са одговарајућим техничким захтевима и ако не угрожавају безбедност или здравље људи или животиња, или имовину.

Системи беспилотних ваздухоплова морају да буду у складу са техничким захтевима и правилима и процедурама за пловидбеност, осим ако се ради о приватно изграђеном систему или о систему беспилотног ваздухоплова који се користи само за операције у оквиру ваздухопловно-моделарског клуба или удружења.

Директорат доноси пропис којим се утврђују технички захтеви за пројектовање и производњу система беспилотних ваздухоплова који су намењени за коришћење у Републици Србији, утврђују технички захтеви за пројектовање и производњу додатака за даљинску идентификацију, утврђују типови система беспилотних ваздухоплова чије пројектовање, производња и одржавање подлежу сертификацији и утврђују правила за испоруку система беспилотних ваздухоплова, комплета прибора и додатака за даљинску идентификацију на тржишту и њихово кретање на тржишту.

Оператер система беспилотног ваздухоплова је дужан да у случајевима предвиђеним у пропису из става 3. овог члана обезбеди да систем беспилотног ваздухоплова прати одговарајућа декларација о усаглашености, укључујући упућивање на одговарајућу класу и да је одговарајућа идентификациона ознака класе причвршћена за беспилотни ваздухоплов.”.

Члан 51.

Чл. 158. и 159. мењају се и гласе:

„Потврда о пловидбености

Члан 158.

Потврда о пловидбености се издаје ако се провером пловидбености ваздухоплова утврди да ваздухоплов испуњава све услове из потврде о типу.

Потврду о пловидбености издаје Директорат, на неодређено време.

Приликом провере пловидбености у циљу издавања потврде о пловидбености Директорат утврђује и да ли ваздухоплов испуњава услове који су потребни за континуирану пловидбеност и ако испуњава те услове издаје потврду о провери пловидбености која важи 12 месеци.

Ако се на основу провере пловидбености утврди да ваздухоплов може да се користи уз одређено ограничење, то ограничење се уписује у потврду о пловидбености.

За поступање по захтеву за издавање потврде о пловидбености плаћа се такса Директорату.

Провера пловидбености ваздухоплова

Члан 159.

У зависности од намене ваздухоплова и максималне масе ваздухоплова на полетању, проверу пловидбености ваздухоплова обавља Директорат или ваздухопловно-техничка организација која има за то дозволу Директората или физичко лице које је ималац дозволе за одржавање ваздухоплова са овлашћењем за одговарајући тип ваздухоплова, издате или признате од стране Директората.

Ако проверу пловидбености ваздухоплова обавља Директорат, за њено обављање плаћа се такса Директорату.”.

Члан 52.

У члану 160. став 1. мења се и гласи:

„Потврду о провери пловидбености издаје субјект из члана 159. став 1. овог закона који је вршио проверу пловидбености, док продужење важења потврде врши ваздухопловно-техничка организација којој је то Директорат одобрио.”.

Став 4. мења се и гласи:

„Ако издавање потврде о провери пловидбености врши Директорат, за поступање по захтеву за издавање плаћа се такса Директорату.”.

Члан 53.

Члан 161. брише се.

Члан 54.

У члану 163. став 2. речи: „односе се на” замењују се речима: „обухватају и”.

После става 3. додаје се став 4, који гласи:

„Додатни услови за успостављање и одржавање континуиране пловидбености се ближе одређују прописом Директората.”.

Члан 55.

У члану 164. став 2. после речи „Директорат” додају се запета и речи: „осим ако је за поједине категорије ваздухоплова прописом из члана 167. овог закона предвиђено да одобрење Директората није потребно или да одобрење програма одржавања врши одговарајућа ваздухопловно-техничка организација”.

Члан 56.

Члан 165. мења се и гласи:

„Члан 165.

Дозволу за лет ваздухоплова који не испуњава или за који још није доказано да испуњава техничке прописе за пловидбеност, али је способан да безбедно лети под одређеним условима, на основу одобрених услова лета издаје Директорат или одобрена организација за пројектовање, производњу или обезбеђивање континуиране пловидбености коју је Директорат за то овластио.

Лет ваздухоплова из става 1. овог члана мора се обавити у складу са одобреним условима лета, односно дозволом за лет.

За одобравање услова лета, као и за издавање дозволе за лет од стране Директората, плаћа се такса Директорату.”.

Члан 57.

У члану 167. речи: „начин на који се обављају основни и периодични преглед ваздухоплова” замењују се речима: „ближи услови под којима се обављају провере пловидбености ваздухоплова и начин на који се оне обављају”, а речи: „и услови под којима се издаје дозвола за лет” замењују се речима: „и услови под којима се одобравају услови лета и издаје, мења, суспендује или ставља ван снаге дозвола за лет”.

Члан 58.

Назив члана и члан 168. мењају се и гласе:

„5. Пловидбеност ваздухоплова који немају потврду о типу

Члан 168.

Ултралаки ваздухоплови, аматерски грађени ваздухоплови, бивши војни ваздухоплови и други ваздухоплови који немају потврду о типу могу да се користе у ваздушном саобраћају ако имају посебну дозволу за лет коју издаје Директорат.

Услови под којима се издаје, мења, ограничава, суспендује и ставља ван снаге посебна дозвола за лет ултралаких, аматерски грађених, бивших војних ваздухоплова и других ваздухоплова који немају потврду о типу, време на које се та дозвола издаје и образац дозволе ближе се одређују прописом Директората.

За издавање и измену посебне дозволе за лет плаћа се такса Директорату.”.

Члан 59.

У члану 175. став 3. мења се и гласи:

„За обављање својих послова особље обезбеђивања мора да поседује сертификат који издаје Директорат, са уписаним овлашћењима која одговарају врсти послова које то особље обавља и која се издају на одређено време.”.

После става 3. додаје се нови став 4, који гласи:

„Изузетно од става 3. овог члана, особље обезбеђивања које преглед обезбеђивања материјала авио-превозиоца, поште авио-превозиоца, залиха намењених потрошњи током лета и залиха намењених потрошњи на аеродрому обавља искључиво методом визуелног и/или ручног прегледа, те послове обавља на основу потврде о обучености.”.

У досадашњем ставу 4. који постаје став 5. речи: „под којима се издаје и мења сертификат” замењују се речима: „под којима се издају и мењају сертификат и овлашћења”.

Досадашњи став 5, који постаје став 6, мења се и гласи:

„Одредбе чл. 183-186. овог закона сходно се примењују на признавање обуке и сертификата особља обезбеђивања стечених у иностранству, као и на суспензију и стављање ван снаге сертификата особља обезбеђивања.”.

Досадашњи став 6. постаје став 7.

Члан 60.

Чл. 178. и 179. мењају се и гласе:

„Уписници и евиденције ваздухопловног особља

Члан 178.

У Републици Србији воде се Уписник ваздухопловног особља и Уписник особља обезбеђивања.

Уписник ваздухопловног особља води Директорат и он садржи следеће податке о лицима којима се према одредбама овог закона за обављање њихових послова издаје дозвола:

- 1) име и презиме;
- 2) име једног од родитеља или старатеља;
- 3) датум и место рођења;
- 4) адресу пребивалишта, односно боравишта;
- 5) држављанство;
- 6) јединствени матични број грађана, односно број пасоша за стране држављане;
- 7) број досијеа;
- 8) врсту дозволе коју поседује, број дозволе и датум њеног издавања и важења;
- 9) овлашћења која су уписана у дозволу, датум њиховог издавања и важења и ограничења у њиховом коришћењу;
- 10) стечене сертификате и ауторизације, датум њиховог издавања и важења и ограничења у њиховом коришћењу;
- 11) податке о суспензији и стављању дозволе ван снаге, прекршајним поступцима и изреченим казнама;
- 12) контакт податке.

Уписник особља обезбеђивања води Директорат и он садржи следеће податке о особљу обезбеђивања којем је издат сертификат:

- 1) име и презиме;
- 2) име једног од родитеља или старатеља;
- 3) датум и место рођења;
- 4) адресу пребивалишта, односно боравишта;
- 5) држављанство;
- 6) јединствени матични број грађана, односно број пасоша за стране држављане;
- 7) број досијеа;
- 8) број сертификата и датум његовог издавања и важења;
- 9) овлашћења која су уписана у сертификат, датум њиховог издавања и важења и ограничења у њиховом коришћењу;
- 10) податке о суспензији и стављању сертификата ван снаге, прекршајним поступцима и изреченим казнама;

- 11) назив послодавца;
- 12) податке о извршеним безбедносним проверама;
- 13) контакт податке.

Евиденцију лица која се обучавају за стицање дозвола или потврда о обучености, евиденцију лица која се обучавају за овлашћења, сертификате, ауторизације и оспособљења која се уписују у дозволе или потврде о обучености, као и евиденцију лица којима су издате потврде о обучености, воде одговарајући центри за обуку или декларисане организације за обуку, као и оператери ваздухоплова ако врше обуку у складу са чланом 179. став 3. тачка 1) овог закона.

Евиденција из става 4. овог члана садржи следеће податке о лицима која се налазе на обуци, односно којима је издата потврда о обучености:

- 1) име и презиме;
- 2) име једног од родитеља или старатеља;
- 3) датум и место рођења;
- 4) адресу пребивалишта, односно боравишта;
- 5) држављанство;
- 6) јединствени матични број грађана, односно број пасоша за стране држављане;
- 7) податке о врсти обуке, почетку и завршетку обуке и прекидима у вршењу обуке;
- 8) контакт податке.

Директорат доноси пропис којим се ближе одређује садржина и начин вођења уписника и евиденција из ст. 1. и 4. овог члана.

Уписник војног ваздухопловног особља води министарство надлежно за послове одбране, које прописује и садржину и начин вођења уписника.

Центри за обуку и декларисане организације за обуку

Члан 179.

Обука за стицање, продужење и обнову важења дозвола, овлашћења, сертификата и потврда о обучености ваздухопловног особља се врши у центрима за обуку према програмима обуке које одобрава Директорат.

Својство центра за обуку ваздухопловног особља стиче организација која има потврду о праву на обучавање ваздухопловног особља издату од стране Директората.

Изузетно од става 1. овог члана:

- 1) обуку за стицање или обнову важења дозволе кабинског особља и дозволе ваздухопловног диспечера може, поред центара за обуку, да врши и оператер ваздухоплова који поседује оперативну дозволу;
- 2) одређене врсте обуке ваздухопловног особља могу да врше и организације које су доставиле Директорату изјаву о оспособљености (декларисане организације за обуку).

Услове под којима се издаје, мења, суспендује и ставља ван снаге потврда о праву на обучавање ваздухопловног особља, временски период на који се издаје потврда и образац потврде, услове које мора да испуни

декларисана организација за обуку, врсте обуке које она може да обавља и програме обуке који подлежу одобравању, садржину изјаве декларисане организације за обуку, као и услове под којима престаје право декларисане организације да обавља обуку, прописује Директорат.

За поступање по захтеву за издавање или измену потврде о праву на обучавање ваздухопловног особља, као и за прихватање или измену изјаве декларисане организације за обуку, плаћа се такса Директорату.”.

Члан 61.

У члану 180. ст. 2. и 3. реч: „градацији” замењује се речју: „квалификацији”.

Став 4. мења се и гласи:

„За издавање дозволе за коришћење уређаја за симулирање летења или друге врсте симулатора за обуку, за издавање уверења о квалификацији, као и за периодичну процену уређаја за симулирање летења, плаћа се такса Директорату.”.

Члан 62.

Члан 188. мења се и гласи:

„Члан 188.

Летачко особље, контролори летења, студенти контролори летења, кабинско особље и особље обезбеђивања могу да обављају послове на које су овлашћени само ако здравствену способност докажу одговарајућим лекарским уверењем.

Директорат може да призна лекарско уверење издато у иностраној држави ако услови под којима је оно издато нису блажи од услова прописаних овим законом и прописима донетим на основу њега.

Услове под којима се испитује здравствена способност, поступак по коме се она испитује, време на које се она испитује, услове под којима се суспендују или стављају ван снаге лекарска уверења, услове под којима се признају лекарска уверења издана у иностраној држави, као и класе и обрасце лекарског уверења прописује Директорат.

За поступање по захтеву за признавање лекарског уверења издатог у иностраној држави плаћа се такса Директорату.”.

Члан 63.

У члану 189. после става 2. додаје се нови став 3, који гласи:

„За поступање по захтеву лекара и здравствених установа за издавање, продужење, обнову и измену потврде о праву на испитивање здравствене способности плаћа се такса Директорату.”.

Досадашњи став 3. постаје став 4.

Члан 64.

Члан 193. мења се и гласи:

„Члан 193.

Приликом обављања својих послова ваздухопловно особље не сме да буде под утицајем алкохола или других психоактивних супстанци, нити у таквом психофизичком стању које га онемогућава да правилно обавља своје послове.

Психофизичко стање ваздухопловног особља проверава, на начин који не омета њихов рад, лице које овласти послодавац ваздухопловног особља.

Ваздухопловни инспектор који је овлашћен за спровођење инспекцијског прегледа на платформи може у свако доба да изврши тестирање чланова летачке и кабинске посаде свих ваздухоплова који слећу на аеродроме у Републици Србији на алкохол или друге психоактивне супстанце.

Ако члан летачке или кабинске посаде одбије да буде тестиран или се тестом утврди да је под утицајем алкохола или других психоактивних супстанци, ваздухопловни инспектор је дужан да му привремено забрани да обавља послове члана посаде.

Ближи услови о начину спровођења тестирања из става 3. овог члана одређују се прописом који доноси Директорат.”.

Члан 65.

У члану 203. став 3. мења се и гласи:

„Услове за доношење одлуке о оперативним ограничењима која се односе на заштиту од буке на аеродромима ближе прописује Влада на предлог министра надлежног за послове саобраћаја, уз позитивно мишљење министра надлежног за послове заштите животне средине.”.

Члан 66.

У члану 205. став 2. после речи: „државе порекла” додају се речи: „и државе оператера”.

Члан 67.

Назив члана и члан 206. мењају се и гласе:

„Одобрење које се издаје страном оператеру ваздухоплова

Члан 206.

Страни оператер ваздухоплова, кога је за транспорт опасне робе овластио надлежни орган стране државе, може да транспортује опасну робу на територију Републике Србије и са територије Републике Србије на основу одобрења које издаје Директорат.

Захтев за издавање одобрења из става 1. овог члана подноси се најкасније 30 дана пре него што оператер ваздухоплова планира да отпочне са обављањем транспорта.

Одобрење из става 1. овог члана издаје се са роком важења од 12 месеци од дана издавања, осим ако овлашћење надлежног органа стране државе истиче раније, у ком случају се одобрење Директората издаје на краћи рок.

Издавање одобрења из става 1. овог члана не ослобађа страног оператера ваздухоплова обавезе да прибави изузеће из члана 205. став 2. овог закона.

Услови за издавање одобрења страном оператеру ваздухоплова за транспорт опасне робе и документација која се подноси уз захтев за издавање одобрења, утврђују се прописом који доноси Директорат.

За издавање одобрења из става 1. овог члана плаћа се такса Директорату.”.

Члан 68.

У члану 208. став 1. тачка 3) мења се и гласи:

„3) да испуњава захтеве Техничких инструкција у погледу материјала и израде, да буде испитана у складу са тим инструкцијама и да је за њу издат сертификат о одобрењу за тип;”.

После става 1. додаје се нови став 2, који гласи:

„На поступак оцењивања усаглашености амбалаже која се користи за транспорт опасне робе ваздушним путем са захтевима садржаним у Техничким инструкцијама, именовање и/или овлашћивање тела за спровођење поступка оцењивања усаглашености, издавање сертификата о одобрењу за тип амбалаже и признавање иностране исправе о усаглашености сходно се примењују одредбе закона којим се уређује транспорт опасне робе.”.

Члан 69.

Члан 215. мења се и гласи:

„Члан 215.

Послодавац особља које обавља послове одређене Техничким инструкцијама, који су од утицаја на безбедан транспорт опасне робе у ваздушном саобраћају, дужан је да утврди и спроводи програм стручног оспособљавања тог особља.

Програм из става 1. овог члана мора да буде израђен у складу са Техничким инструкцијама и да садржи методологију израде програма, начин провере знања, наставни план за стицање и обнову важења потврде о стручној оспособљености, квалификације овлашћеног инструктора, садржај евиденције о обуци, као и процедуру за процену ефикасности обуке.

Оператер ваздухоплова и именовани поштански оператер су дужни да за програм из става 1. овог члана прибаве одобрење Директората.

За издавање одобрења из става 3. овог члана плаћа се такса Директорату.”.

Члан 70.

У члану 219. став 2. реч: „финансија” и запета бришу се.

Члан 71.

После члана 219. додају се назив члана и члан 219а, који гласе:

„Аеродромски комитет за олакшице у ваздушном саобраћају

Члан 219а

Ради координације спровођења олакшица у ваздушном саобраћају, оператер аеродрома са којег се обавља међународни јавни авио-превоз је дужан да образује Аеродромски комитет за олакшице у ваздушном саобраћају.

Изузетно од става 1. овог члана, оператер аеродрома са кога се обавља ванредни јавни авио-превоз може да образује координационо тело за олакшице у ваздушном саобраћају.

У раду Аеродромског комитета за олакшице у ваздушном саобраћају учествују представници Директората, министарства надлежног за унутрашње послове, министарства надлежног за послове здравља, Безбедносно-информативне агенције, Управе царина, оператера аеродрома, као и авио-превозилаца који обављају послове на том аеродрому.”.

Члан 72.

У члану 220. став 2. мења се и гласи:

„Као радње или покушаји радњи незаконитог ометања сматрају се нарочито:

- 1) незаконито преузимање контроле над ваздухопловом;
- 2) уништење ваздухоплова у саобраћају;
- 3) узимање талаца у ваздухоплову или на аеродрому;
- 4) насилни упад у ваздухоплов, на аеродром или у објекте који се користе за потребе цивилног ваздухопловства;
- 5) уношење оружја или опасних направа или материја у ваздухоплов или на аеродром са намером извршења криминалних радњи;
- 6) коришћење ваздухоплова у саобраћају ради проузроковања смрти, озбиљних телесних повреда или nanoшења озбиљне штете имовини или животної средини;
- 7) давање лажних информација којима се доводи у опасност безбедност ваздухоплова у лету или на земљи, путника, посаде, земаљског особља или шире јавности на аеродрому или у објектима који се користе за потребе цивилног ваздухопловства.”.

Члан 73.

У члану 221. став 2. реч: „превентивне” замењује се речју: „основне”.

Члан 74.

У члану 223. после става 2. додаје се став 3, који гласи:

„Изузетно од става 1. овог члана, у зависности од врсте аеродрома и врсте ваздушног саобраћаја који се на њему обавља, Националним програмом за обезбеђивање у ваздухопловству може се предвидети могућност да оператер аеродрома на други начин обезбеди координацију примене мера обезбеђивања у ваздухопловству.”.

Члан 75.

Члан 224а мења се и гласи:

„Члан 224а

Оператери аеродрома, авио-превозиоци и остали субјекти одређени Националним програмом за обезбеђивање у ваздухопловству су дужни да примењују основне мере обезбеђивања у ваздухопловству прописане тим програмом, које морају да буду одговарајуће, објективне, недискриминаторне, насумичне, непредвидиве у спровођењу и пропорционалне процењеном ризику.

Изузетке од примене основних мера обезбеђивања у ваздухопловству одобрава Директорат, под условима одређеним у Националном програму за обезбеђивање у ваздухопловству.

У изузетним случајевима, узимајући у обзир специфичности појединих аеродрома и саобраћаја који се на њима обавља, Директорат може да одобри примену алтернативних мера обезбеђивања ако је на основу безбедносне процене ризика утврђено да оне пружају одговарајући ниво заштите.

Ако безбедносна процена ризика указује да постоји повишен степен угрожености неког дела система обезбеђивања у ваздухопловству, субјекти из

става 1. овог члана су дужни да примењују појачане мере обезбеђивања у ваздухопловству.

Безбедносну процену ризика обавља Тим за процену ризика по цивилно ваздухопловство, који образује Влада, као координационо тело у складу са законом којим се уређује државна управа.

Субјекти из става 1. овог члана дужни су да, на основу безбедносне процене ризика коју је обавио Тим за процену ризика по цивилно ваздухопловство, изврше локалну процену ризика за своје операције.

Безбедносна процена ризика се обавља сваке године, а по потреби и чешће.”.

Члан 76.

Члан 226. мења се и гласи:

„Члан 226.

Оператер аеродрома је дужан да обезбеди обављање контроле приступа лица и возила у контролисану и обезбеђивано-рестриктивну зону аеродрома, надгледање и патролирање, а ако безбедносна процена ризика то налаже дужан је да примењује и контроле обезбеђивања у јавној зони.

Изузетно од става 1. овог члана, ако се ради о објектима или површинама које нису у надлежности оператера аеродрома, контролу приступа, надгледање и патролирање врши особље обезбеђивања које је дужан да обезбеди власник, односно корисник тих објеката или површина.

Поред контроле приступа, надгледања и патролирања, на улазу у обезбеђивано-рестриктивну зону аеродрома или унутар ове зоне, оператер аеродрома мора да обезбеди и обављање прегледа обезбеђивања свих путника и њиховог ручног пртљага, лица која нису путници и ствари које она носе са собом, предатог пртљага, робе и поште, залиха намењених потрошњи на аеродрому, залиха намењених потрошњи током лета, материјала и поште авио-превозиоца, као и преглед возила, а оператер ваздухоплова мора да у обезбеђивано-рестриктивној зони обезбеди надзор над кретањем лица и возила ка ваздухоплову или од ваздухоплова.

Изузетно од става 3. овог члана, преглед обезбеђивања није обавезан:

1) за робу и пошту за које је авио-превозилац, регулисани агент или познати пошиљалац потврдио да је извршен преглед обезбеђивања, односно да су извршене друге контроле обезбеђивања из Националног програма за обезбеђивање у ваздухопловству;

2) за залихе намењене потрошњи на аеродрому за које је познати снабдевач тих залиха извршио контроле обезбеђивања из Националног програма за обезбеђивање у ваздухопловству;

3) за залихе намењене потрошњи током лета за које је авио-превозилац или регулисани снабдевач тих залиха извршио контроле обезбеђивања из Националног програма за обезбеђивање у ваздухопловству;

4) за трансферне путнике и њихов ручни пртљаг, трансферни предати пртљаг и за трансферну робу и пошту у случајевима предвиђеним у Националном програму за обезбеђивање у ваздухопловству;

5) у другим случајевима предвиђеним у Националном програму за обезбеђивање у ваздухопловству.

У случају потребе за додатним прегледом обезбеђивања, тај преглед обављају полицијски службеници, с тим да је за обављање додатног прегледа предатог пртљага, изузев непраћеног предатог пртљага, неопходно обезбедити присуство лица које је предало пртљаг.

Контролу приступа, надгледање, патролирање и преглед обезбеђивања врши оператер аеродрома или правно лице које са оператером аеродрома закључи уговор о обављању тих послова.

Забрањен је улазак у контролисану и обезбеђивано-рестриктивну зону, као и у ваздухоплов, лицу које вербално или физички нападне особље обезбеђивања, прети, недолично се понаша, ремети јавни ред и мир или које одбије преглед обезбеђивања, као и лицу за које особље обезбеђивања има основану сумњу у погледу његових намера, његовог пртљага или ствари које носи са собом.

Забрањено је неовлашћено снимање и фотографисање места на којем се обавља контрола приступа, преглед обезбеђивања или рад особља обезбеђивања, као и критичних објеката, делова инфраструктуре и система који се користе за потребе цивилног ваздухопловства.

Ако се за обављање прегледа обезбеђивања користи техничка опрема, она мора да испуњава стандарде прописане за ту врсту опреме и да се за њено коришћење прибави одобрење Директората.

За издавање одобрења за коришћење техничке опреме којом се обавља преглед обезбеђивања плаћа се такса Директорату.”.

Члан 77.

У члану 227. став 4. мења се и гласи:

„Услови под којима се издаје, мења, продужава важење, суспендује и ставља ван снаге дозвола за обављање контроле приступа, прегледа обезбеђивања, надгледање и патролирање, време на које се дозвола издаје и образац дозволе, као и услови за издавање, измену, продужење важења, суспензију и стављање ван снаге одобрења за стицање статуса регулисаног агента, познатог пошиљаоца и регулисаног снабдевача залиха намењених потрошњи током лета, време на које се издаје одобрење и образац одобрења ближе се одређују прописом Директората.”.

Члан 78.

У називу члана 228. после речи: „аеродрома” додају се речи: „и оператера ваздухоплова”.

У члану 228. после става 1. додаје се нови став 2, који гласи:

„Оператер ваздухоплова је дужан да обезбеди заштиту ваздухоплова, као и обављање прегледа обезбеђивања ваздухоплова или провере обезбеђивања ваздухоплова, у складу са Националним програмом за обезбеђивање у ваздухопловству.”.

Досадашњи став 2. постаје став 3.

Члан 79.

Чл. 230. и 230а мењају се и гласе:

„Уношење оружја и забрањених предмета

Члан 230.

У путничку кабину ваздухоплова и у обезбеђивано-рестриктивну зону не смеју да се уносе оружје, муниција, експлозивне, запаљиве или опасне материје, као и друга средства и предмети са листе забрањених предмета утврђене у Националном програму за обезбеђивање у ваздухопловству, изузев под условима који су прописани у том програму.

Лице које поседује оружје или муницију дужно је да их пријави при регистрацији за лет и преда овлашћеном представнику авио-превозиоца на аеродрому, с тим што му се оружје и муниција враћају по искрцавању.

На основу извршене процене ризика, министарство надлежно за унутрашње послове може да одобри да на лету одређеног авио-превозиоца буде присутно наоружано службено лице за обезбеђивање током лета.

Листа путника неприхватљивог понашања и проблематичних путника

Члан 230а

Авио-превозилац има право да формира листу путника неприхватљивог понашања и проблематичних путника и у складу са њом да ускрати право на превоз таквим путницима.”.

Члан 80.

У члану 231. ст. 1. и 2. мењају се и гласе:

„Забрањен је улазак и кретање лицима и возилима у контролисаној и обезбеђивано-рестриктивној зони аеродрома, као и у критичним објектима, деловима инфраструктуре и системима који се користе за потребе цивилног ваздухопловства, без одговарајућег знака идентификације.

Изузетно од става 1. овог члана, знак идентификације није потребан за:

1) председника Републике, председника Народне скупштине и председника и чланове Владе;

2) ваздухопловног инспектора и проверивача који поседују важећу легитимацију и носе је видно истакнуту;

3) путника који улази у контролисану и обезбеђивано-рестриктивну зону аеродрома или се креће у њој, ако поседује важећи купон за укрцавање на лет или еквивалентни документ;

4) члана посаде ваздухоплова који улази у контролисану и обезбеђивано-рестриктивну зону аеродрома или се креће у њој, ако поседује видно истакнуту идентификациону картицу члана посаде ваздухоплова, као и важећу генералну декларацију;

5) истражитеља Центра за истраживање несрећа у саобраћају који поседује службену легитимацију издату од стране те организације, у случају удеса или озбиљне незгоде ваздухоплова у контролисаној и обезбеђивано-рестриктивној зони аеродрома.”.

У ставу 4. после речи: „у погледу кога је” додају се речи: „током безбедносне провере”.

После става 4. додаје се нови став 5, који гласи:

„Изузетно од става 4. овог члана, спровођење безбедносне провере и обуке није потребно за лица којима се знак идентификације издаје у својству

посетиоца и којима је дозвољено да се крећу искључиво уз пратњу лица овлашћеног за пратњу.”.

Досадашњи ст. 5-7. постају ст. 6-8.

Досадашњи став 8, који постаје став 9, мења се и гласи:

„Издавалац знака идентификације је дужан да води евиденцију о издатим знаковима идентификације и да је чува најмање пет година по престанку важења знака идентификације.”.

Досадашњи ст. 9. и 10. постају ст. 10. и 11.

Члан 81.

У члану 231а став 2. после речи: „провериваче,” додају се речи: „истражитеље Центра за истраживање несрећа у саобраћају,”.

Став 4. мења се и гласи:

„Безбедносна провера лица из ст. 1. и 2. овог члана се врши најмање сваке треће године.”.

После става 4. додају се нови ст. 5. и 6, који гласе:

„Изузетно од става 4. овог члана, безбедносна провера се врши:

1) једном годишње за следеће категорије особља:

(1) особље обезбеђивања,

(2) лица која спроводе контроле обезбеђивања у контролисаној, обезбеђивано-рестриктивној зони или критичним деловима обезбеђивано-рестриктивне зоне, објектима регулисаног агента, познатог пошљаоца или регулисаног снабдевача залиха намењених потрошњи током лета, као и лица која обављају послове у критичним објектима или раде са критичним системима, укључујући и информационе системе,

(3) одговорне руководиоце за обезбеђивање у ваздухопловству,

(4) инструкторе у области обезбеђивања у ваздухопловству,

(5) валидаторе обезбеђивања у ваздухопловству,

(6) лица којима се издаје знак идентификације за улазак и кретање у контролисаној и обезбеђивано-рестриктивној зони аеродрома,

(7) лица којима се издаје идентификациона картица члана посаде ваздухоплова;

2) увек када послодавац основано посумња да постоји безбедносна сметња код лица из ст. 1. или 2. овог члана.

Захтев за спровођење безбедносне провере се подноси, у зависности од случаја, најкасније 30 дана пре планираног ангажовања лица из ст. 1. или 2. овог члана, пре истека важења знака идентификације или пре истека важења претходно обављене безбедносне провере.”.

Досадашњи ст. 5-10. постају ст. 7-12.

У досадашњем ставу 11. који постаје став 13. речи: „става 10.” замењују се речима: „става 12.”.

Члан 82.

У члану 231г став 2. речи: „у примени мера обезбеђивања и које заврши одговарајућу обуку у овлашћеном центру за обуку” замењују се речима: „у

примени мера обезбеђивања, које заврши одговарајућу обуку у овлашћеном центру за обуку и положи испит који спроводи Директорат”.

После става 4. додаје се нови став 5, који гласи:

„Директорат води листу одговорних руководилаца за обезбеђивање у ваздухопловству.”.

Досадашњи став 5. постаје став 6.

Члан 83.

У члану 231д став 3. мења се и гласи:

„Поред овлашћених центара за обуку, обуку из става 1. овог члана могу да према наставном програму одобреном од стране Директората врше и инструктори у области обезбеђивања у ваздухопловству које је Директорат овластио за обављање такве обуке.”.

Став 6. мења се и гласи:

„Овлашћење инструктора у области обезбеђивања у ваздухопловству издаје се лицу:

- 1) у погледу кога не постоји безбедносна сметња;
- 2) које испуњава услове у погледу стручне спреме;
- 3) које испуњава услове у погледу радног искуства у области за коју врши обуку;
- 4) које је стекло потврду о завршеној обуци коју организује Директорат;
- 5) које положи испит који спроводи Директорат.”.

У ставу 8. речи: „За издавање” замењују се речима: „За одобрење и измену наставних програма, као и за издавање и измену”.

У ставу 9. речи: „услове за издавање, суспензију” замењују се речима: „услове за издавање, измену, суспензију”.

После става 9. додаје се став 10, који гласи:

„Директорат води листу овлашћених инструктора у области обезбеђивања у ваздухопловству.”.

Члан 84.

У члану 241. став 2. после речи: „Директорату” и запете додају се речи: „о начину обрачуна и плаћања терминалних накнада, висини терминалне накнаде и дела терминалних накнада које се плаћају Директорату” и запета.

Члан 85.

У члану 250. став 3. после речи: „пружају услуге у ваздухопловству” додају се речи: „или којима се овим законом утврђују одређене обавезе”.

Члан 86.

У члану 251. став 2. после тачке 5) додаје се тачка 5а), која гласи:

„5а) прикупља и обрађује податке о личности који су од значаја за припрему и обављање инспекцијског надзора;”.

У тачки 8) после речи: „пријаву” додају се речи: „или пријаву за привредни преступ”.

Члан 87.

У члану 258. став 1. тачка 3) мења се и гласи:

„3) у својству оператера ваздухоплова лети ваздухопловом изнад густо насељених подручја градова, насеља, индустријских објеката или изнад скупова лица на отвореном испод минималне висине иако то није потребно ради полетања или слетања или ако такав лет није претходно одобрио Директорат (члан 8. став 1);”.

Тачка 4) брише се.

Тач. 6)-9) мењају се и гласе:

„6) у својству оператера система беспилотног ваздухоплова обавља операције на такав начин да није осигурао безбедност лица на земљи и других корисника ваздушног простора или није свео на минимум ризике који могу настати приликом коришћења тих система (члан 10. став 1);

7) у својству оператера система беспилотног ваздухоплова није предузео све потребне мере да осигура безбедност операције (члан 10а став 1);

8) у својству оператера система беспилотног ваздухоплова не изврши пријаву лета пре спровођења операције или се не придржава оперативних ограничења, техничких захтева или других услова прописаних за ону категорију операција коју обавља (члан 10а став 2);

9) у својству оператера система беспилотног ваздухоплова поступа супротно обавезама из члана 10а став 3. овог закона;”.

После тачке 9) додају се тач. 9а)-9д), које гласе:

„9а) није регистрован као оператер система беспилотног ваздухоплова, а обавља операције прописане у члану 10а став 4. овог закона;

9б) у својству ваздухопловно-моделарског клуба или удружења спроводи операције система беспилотних ваздухоплова супротно условима одређеним у одобрењу Директората (члан 10в став 1);

9в) у својству оператера лаког система беспилотног ваздухоплова обавља операције супротно правима, условима и ограничењима наведеним у сертификату оператера лаког система беспилотног ваздухоплова (члан 10г став 3);

9г) користи ракете или друге летеће објекте тако да угрожава безбедност ваздушног саобраћаја (члан 11. став 1) или их лансира без претходно прибављеног одобрења пружаоца услуга контроле летења (члан 11. став 2);

9д) у својству ваздухопловног субјекта не успостави или не користи систем управљања безбедношћу (члан 16. став 2);”.

После тачке 16) додаје се тачка 16а), која гласи:

„16а) поступа супротно условима који су прописом из члана 37. став 1. овог закона одређени за коришћење класа ваздушног простора (члан 37. став 2);”.

После тачке 17) додају се тач. 17а)-17в), које гласе:

„17а) лети ваздухопловом или обавља операције система беспилотног ваздухоплова супротно забрани из члана 42. став 2. овог закона;

17б) лети ваздухопловом или обавља операције система беспилотног ваздухоплова у условно забрањеној зони без одобрења Директората или супротно условима одређеним у том одобрењу (члан 42. став 3);

17в) у својству оператера система беспилотног ваздухоплова поступа супротно забрани из члана 42. став 6. овог закона;”.

После тачке 30) додаје се тачка 30а), која гласи:

„30а) у својству оператера балона или једрилице обавља јавни авио-превоз иако није доставио изјаву да је оспособљен да обавља јавни авио-превоз и да извршава дужности оператера које су с тим повезане (члан 85а став 1) или ако приликом обављања делатности не поступа у складу са условима наведеним у тој изјави (члан 85а став 2);”.

После тачке 43) додаје се тачка 43а), која гласи:

„43а) у својству оператера ваздухоплова обавља поједине активности које могу да представљају одређени безбедносни ризик, а да за то није прибавио посебно одобрење Директората или поступа супротно условима садржаним у том одобрењу (члан 98а став 1);”.

После тачке 59) додаје се тачка 59а), која гласи:

„59а) не уклони дрвеће, грмље или друго растиње које пробија површи за ограничење препрека или утиче на оптималан положај или карактеристике средстава за визуелну или невизуелну навигацију или ако не ограничи њихову висину (члан 117. став 4);”.

После тачке 60) додају се тач. 60а) и 60б), које гласе:

„60а) у близини аеродрома постави или користи неваздухопловна светла на земљи која, због свог интензитета, конфигурације или боје, могу да угрозе безбедност ваздухоплова на земљи или у лету или која могу да спрече или ометају пилота у тумачењу ваздухопловних светала на земљи или могу да ометају контролора летења у аеродромској контроли летења (члан 119а став 1);

60б) у близини аеродрома постави или користи објекат, инсталацију или уређај који емитује ласерско зрачење или рефлектовану светлост који могу да угрозе или негативно да утичу на безбедност ваздухоплова на земљи или у лету (члан 119а став 2);”.

Тачка 78) мења се и гласи:

„78) пружањем услуга за које му је издата дозвола угрози безбедност саобраћаја на аеродрому или ако не обезбеди континуитет у пружању услуга земаљског опслуживања или самоопслуживања или ако те услуге не пружа на поштен и недискриминаторан начин (члан 131. став 1);”.

После тачке 91) додаје се тачка 91а), која гласи:

„91а) не обезбеди да систем беспилотног ваздухоплова прати одговарајућа декларација о усаглашености или да је одговарајућа идентификациона ознака класе причвршћена за беспилотни ваздухоплов (члан 152а став 4);”.

После тачке 92) додају се тач. 92а)-92в), које гласе:

„92а) користи ваздухоплов супротно ограничењу које је уписано у потврду о пловидбености (члан 158. став 4);

92б) у својству ваздухопловно-техничке организације врши проверу пловидбености иако за то нема дозволу Директората (члан 159. став 1);

92в) у својству ваздухопловно-техничке организације продужи важење потврде о провери пловидбености без одобрења Директората (члан 160. став 1);”.

Тач. 94) и 95) мењају се и гласе:

„94) примењује програм одржавања ваздухоплова који није одобрио Директорат или одговарајућа ваздухопловно-техничка организација (члан 164. став 2);

95) у својству оператера ваздухоплова обавља лет ваздухопловом супротно одобреним условима лета, односно дозволи за лет (члан 165. став 2);”.

После тачке 95) додаје се тачка 95а), која гласи:

„95а) користи у ваздушном саобраћају ултралаки ваздухоплов, аматерски грађени ваздухоплов, бивши војни ваздухоплов или други ваздухоплов који нема потврду о типу без посебне дозволе за лет (члан 168. став 1);”.

У тачки 98) речи: „наставним програмима” замењују се речима: „програмима обуке”.

У тачки 99) речи: „став 3” замењују се речима: „став 2”.

Тачка 99а) мења се и гласи:

„99а) врши обуку иако не поседује оперативну дозволу или врши обуку ваздухопловног особља без дате изјаве о оспособљености (члан 179. став 3);”.

Тачка 103) мења се и гласи:

„103) не обезбеди проверу психофизичког стања ваздухопловног особља (члан 193. став 2);”.

У тачки 114) реч: „авио-превозиоца” замењује се речима: „оператера ваздухоплова”.

Тачка 120) мења се и гласи:

„120) не утврди или не спроводи програм стручног оспособљавања лица која обављају послове у транспорту опасне робе у ваздушном саобраћају (члан 215. став 1) или ако спроводи програм који није у складу са Техничким инструкцијама (члан 215. став 2);”.

После тачке 120) додаје се тачка 120а), која гласи:

„120а) у својству оператера ваздухоплова или именованог поштанског оператера не прибави одобрење Директората за програм стручног оспособљавања лица која обављају послове у транспорту опасне робе у ваздушном саобраћају (члан 215. став 3);”.

После тачке 122) додаје се тачка 122а), која гласи:

„122а) у својству оператера аеродрома не образује Аеродромски комитет за олакшице у ваздушном саобраћају (члан 219а став 1) или координационо тело за олакшице (члан 219а став 2);”.

Тачка 123) мења се и гласи:

„123) у својству оператера аеродрома не образује Аеродромски комитет за обезбеђивање у ваздухопловству (члан 223. став 1) или ако на други начин не обезбеди координацију примене мера обезбеђивања у ваздухопловству у

случају када је та могућност предвиђена Националним програмом за обезбеђивање у ваздухопловству (члан 223. став 3);”.

Тачка 126) мења се и гласи:

„126) у својству оператера аеродрома не обезбеди на улазу у обезбеђивано-рестриктивну зону или унутар ове зоне обављање прегледа обезбеђивања или преглед возила или ако у својству оператера ваздухоплова не обезбеди у обезбеђивано-рестриктивној зони надзор над кретањем лица и возила ка ваздухоплову или од ваздухоплова (члан 226. став 3);”.

У тачки 127) речи: „став 6” замењују се речима: „став 7”.

После тачке 128) додаје се тачка 128а), која гласи:

„128а) у путничку кабину ваздухоплова или у обезбеђивано-рестриктивну зону унесе оружје, муницију, експлозивне, запаљиве или опасне материје или друга средства и предмете са листе забрањених предмета (члан 230. став 1);”.

У тачки 129) речи: „која нису путници” бришу се.

У тачки 129б) речи: „став 5” замењују се речима: „став 6”.

Тачка 129г) мења се и гласи:

„129г) у својству послодавца не обавести министарство надлежно за унутрашње послове и Безбедносно-информативну агенцију о ангажовању лица из члана 231а став 12. тачка 2) овог закона (члан 231а став 13);”.

Тачка 129е) мења се и гласи:

„129е) у својству послодавца не организује, у редовним временским интервалима, одговарајућу обуку из области обезбеђивања (члан 231д став 2);”.

У ставу 4. тачка 1) речи: „Интегрисаном ваздухопловном информативном пакету” замењују се речима: „ваздухопловним информативним производима”.

Тач. 5) и 6) мењају се и гласе:

„5) не примењује основне мере обезбеђивања у ваздухопловству прописане Националним програмом за обезбеђивање у ваздухопловству (члан 224а став 1) или не примењује алтернативне мере обезбеђивања које је одобрио Директорат (члан 224а став 3);

6) не примењује појачане мере обезбеђивања у ваздухопловству у случају да безбедносна процена ризика указује да постоји повишен степен угрожености неког дела система обезбеђивања у ваздухопловству (члан 224а став 4);”.

У тачки 8) после речи: „патролирање” додају се речи: „или не примењује контроле обезбеђивања у јавној зони ако безбедносна процена ризика то налаже”.

После тачке 8) додају се тач. 8а) и 8б), које гласе:

„8а) у својству власника, односно корисника објекта или површина које нису у надлежности оператера аеродрома, не обезбеди вршење контроле приступа, надгледање и патролирање од стране особља обезбеђивања (члан 226. став 2);

8б) неовлашћено врши снимање или фотографисање места на којем се обавља контрола приступа, преглед обезбеђивања или рад особља обезбеђивања или критичних објеката, делова инфраструктуре и система који се користе за потребе цивилног ваздухопловства (члан 226. став 8);”.

У тачки 9) речи: „став 7” замењују се речима: „став 9”.

После тачке 11) додаје се тачка 11а), која гласи:

„11а) у својству оператера ваздухоплова не обезбеди заштиту ваздухоплова, као и обављање прегледа обезбеђивања ваздухоплова или провере обезбеђивања ваздухоплова, у складу са Националним програмом за обезбеђивање у ваздухопловству (члан 228. став 2);”.

Тачка 12) мења се и гласи:

„12) у својству издаваоца знака идентификације не води евиденцију о издатим знаковима идентификације или је не чува у прописаном року (члан 231. став 9);”.

У тачки 13) речи: „став 10” замењују се речима: „став 11”.

Члан 88.

У члану 260. став 1. тачка 3) мења се и гласи:

„3) лети ваздухопловом изнад густо насељених подручја градова, насеља, индустријских објеката или изнад скупова лица на отвореном испод минималне висине иако то није потребно ради полетања или слетања или ако такав лет није претходно одобрио Директорат (члан 8. став 1);”.

Тачка 4) брише се.

Тач. 6)-9) мењају се и гласе:

„6) у својству даљинског пилота обавља операције на такав начин да није осигурао безбедност лица на земљи и других корисника ваздушног простора или није свео на минимум ризике који могу настати приликом коришћења система беспилотног ваздухоплова (члан 10. став 1);

7) у својству оператера система беспилотног ваздухоплова није предузео све потребне мере да осигура безбедност операције (члан 10а став 1);

8) у својству оператера система беспилотног ваздухоплова не изврши пријаву лета пре спровођења операције или се не придржава оперативних ограничења, техничких захтева или других услова прописаних за ону категорију операција коју обавља (члан 10а став 2);

9) у својству оператера система беспилотног ваздухоплова поступа супротно обавезама из члана 10а став 3. овог закона;”.

После тачке 9) додају се тач. 9а)-9ђ) , које гласе:

„9а) није регистрован као оператер система беспилотног ваздухоплова, а обавља операције прописане у члану 10а став 4. овог закона;

9б) управља системом беспилотног ваздухоплова иако не испуњава услове прописане у члану 10б став 1. овог закона;

9в) не заврши одговарајућу теоријску обуку или не положи одговарајући теоријски испит или није стекао сертификат о оспособљености даљинског пилота, а обавља операције система беспилотног ваздухоплова за чије спровођење је то неопходно (члан 10б став 2);

9г) поступа супротно обавези из члана 10б став 3. овог закона;

9д) не поштује услове утврђене у оперативном одобрењу, односно ограничења и услове наведене у оперативној изјави (члан 10б став 4);

9ђ) користи ракете или друге летеће објекте тако да угрожава безбедност ваздушног саобраћаја (члан 11. став 1) или их лансира без претходно прибављеног одобрења пружаоца услуга контроле летења (члан 11. став 2);”.

После тачке 14) додају се тач. 14а)-14г), које гласе:

„14а) поступа супротно условима који су прописом из члана 37. став 1. овог закона одређени за коришћење класа ваздушног простора (члан 37. став 2);

14б) лети ваздухопловом или обавља операције система беспилотног ваздухоплова супротно забрани из члана 42. став 2. овог закона;

14в) лети ваздухопловом или обавља операције система беспилотног ваздухоплова у условно забрањеној зони без одобрења Директората или супротно условима одређеним у том одобрењу (члан 42. став 3);

14г) у својству оператера система беспилотног ваздухоплова поступа супротно забрани из члана 42. став 6. овог закона;”.

После тачке 15) додаје се тачка 15а), која гласи:

„15а) у својству оператера балона или једрилица обавља јавни авио-превоз иако није доставио изјаву да је оспособљен да обавља јавни авио-превоз и да извршава дужности оператера које су с тим повезане (члан 85а став 1) или ако приликом обављања јавног авио-превоза не поступа у складу са условима наведеним у тој изјави (члан 85а став 2);”.

После тачке 16) додаје се тачка 16а), која гласи:

„16а) обавља посебне делатности у ваздушном саобраћају уз накнаду без поднете изјаве о оспособљености за обављање тих делатности или обавља посебне делатности у ваздушном саобраћају високог ризика без потврде о испуњавању услова за обављање тих делатности (члан 95. став 1);”.

После тачке 19) додаје се тачка 19а), која гласи:

„19а) у својству оператера ваздухоплова обавља поједине активности које могу да представљају одређени безбедносни ризик, а да за то није прибавио посебно одобрење Директората или поступа супротно условима садржаним у том одобрењу (члан 98а став 1);”.

После тачке 33) додаје се тачка 33а), која гласи:

„33а) не уклони дрвеће, грмље или друго растиње које пробија површи за ограничење препрека или утиче на оптималан положај или карактеристике средстава за визуелну или невизуелну навигацију или ако не ограничи њихову висину (члан 117. став 4);”.

После тачке 34) додају се тач. 34а) и 34б), које гласе:

„34а) у близини аеродрома постави или користи неваздухопловна светла на земљи која, због свог интензитета, конфигурације или боје, могу да угрозе безбедност ваздухоплова на земљи или у лету или која могу да спрече или ометају пилота у тумачењу ваздухопловних светала на земљи или могу да ометају контролора летења у аеродромској контроли летења (члан 119а став 1);

34б) у близини аеродрома постави или користи објекат, инсталацију или уређај који емитује ласерско зрачење или рефлектовану светлост који могу да угрозе или негативно да утичу на безбедност ваздухоплова на земљи или у лету (члан 119а став 2);”.

После тачке 53) додаје се тачка 53а), која гласи:

„53а) обавља поједине послове у оквиру ваздухопловно-техничке делатности супротно условима утврђеним у пропису из чл. 150, 152. или 168. овог закона (члан 149. став 3);”.

После тачке 54) додаје се тачка 54а), која гласи:

„54а) не обезбеди да систем беспилотног ваздухоплова прати одговарајућа декларација о усаглашености или да је одговарајућа идентификациона ознака класе причвршћена за беспилотни ваздухоплов (члан 152а став 4);”.

После тачке 55) додају се тач. 55а) и 55б), које гласе:

„55а) користи ваздухоплов супротно ограничењу које је уписано у потврду о пловидбености (члан 158. став 4);

55б) обавља проверу пловидбености ваздухоплова, а није ималац дозволе за одржавање ваздухоплова са овлашћењем за одговарајући тип ваздухоплова (члан 159. став 1);”.

У тачки 57) после речи: „Директорат” додају се речи: „или одговарајућа ваздухопловно-техничка организација”.

Тачка 58) мења се и гласи:

„58) обавља лет ваздухопловом супротно одобреним условима лета, односно дозволи за лет (члан 165. став 2);”.

После тачке 58) додаје се тачка 58а), која гласи:

„58а) користи у ваздушном саобраћају ултралаки ваздухоплов, аматерски грађени ваздухоплов, бивши војни ваздухоплов или други ваздухоплов који нема потврду о типу без посебне дозволе за лет (члан 168. став 1);”.

После тачке 59) додаје се тачка 59а), која гласи:

„59а) врши проверу стручне оспособљености ваздухопловног особља, а није испитивач или процењивач кога је Директорат овластио (члан 173. став 1);”.

Тачка 66) мења се и гласи:

„66) је приликом обављања својих послова под утицајем алкохола или других психоактивних супстанци или у психофизичком стању које га онемогућава да правилно обавља своје послове (члан 193. став 1);”.

После тачке 74) додаје се тачка 74а), која гласи:

„74а) транспортује опасну робу на територију Републике Србије или са територије Републике Србије без одобрења које издаје Директорат (члан 206. став 1);”.

Тачка 80) брише се.

После тачке 82) додаје се тачка 82а), која гласи:

„82а) у својству власника, односно корисника објекта или површина које нису у надлежности оператера аеродрома, не обезбеди вршење контроле приступа, надгледање и патролирање од стране особља обезбеђивања (члан 226. став 2);”.

Тачка 83) мења се и гласи:

„83) унесе или ако пропуштањем вршења своје дужности омогући да се унесе у путничку кабину ваздухоплова или у обезбеђивано-рестриктивну зону оружје или муниција или експлозивне, запаљиве или опасне материје или друга средства или предмети који се налазе на листи забрањених предмета (члан 230. став 1);”.

У тачки 83б) после речи: „Директората” додају се речи: „или према наставном програму кога Директорат није одобрио”.

У ставу 2. тачка 3) речи: „став 6.” замењују се речима: „став 7.”.

После тачке 3) додаје се тачка 3а), која гласи:

„3а) неовлашћено врши снимање или фотографисање места на којем се обавља контрола приступа, преглед обезбеђивања или рад особља обезбеђивања или критичних објеката, делова инфраструктуре и система који се користе за потребе цивилног ваздухопловства (члан 226. став 8);”.

Тач. 4) и 5) мењају се и гласе:

„4) не пријави при регистрацији за лет оружје или муницију или их не преда овлашћеном представнику авио-превозиоца на аеродрому (члан 230. став 2);

5) без одговарајућег знака идентификације улази и креће се у контролисаној или обезбеђивано-рестриктивној зони аеродрома, као и у критичним објектима, деловима инфраструктуре и системима који се користе за потребе цивилног ваздухопловства, или ако дозволи или не спречи улазак и кретање неког лица без одговарајућег знака идентификације у тим зонама, објектима, деловима инфраструктуре и системима (члан 231. став 1);”.

У тачки 6) речи: „став 9” замењују се речима: „став 10”.

Члан 89.

После члана 260. додају се назив члана и члан 260а, који гласе:

„Примена одредаба закона којим се уређују прекршаји и застаривање

Члан 260а

Прекршајни поступак не може се покренути нити водити ако протекну три године од дана када је прекршај учињен.

Поступак за издавање прекршајног налога не може се покренути нити водити ако протекну три године од дана када је прекршај учињен.

Застаривање се прекида сваком процесном радњом која се предузима ради издавања прекршајног налога или покретања прекршајног поступка.

Застаривање почиње поново да тече после сваког прекида, али апсолутна застарелост настаје у сваком случају по истеку рока од шест година од дана када је прекршај учињен.

На сва остала питања која се тичу прекршајног поступка примењују се одредбе закона којим се уређују прекршаји.”.

Члан 90.

Подзаконски прописи за извршење овог закона биће донети у року од две године од дана ступања на снагу овог закона.

До доношења прописа из става 1. овог члана примењиваће се прописи донети до ступања на снагу овог закона.

Оператери аеродрома са којих се обавља међународни јавни авио-превоз су дужни да образују Аеродромски комитет за олакшице у ваздушном саобраћају у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 91.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Уредба о безбедности на ваздухопловном пристаништу („Службени лист СФРЈ”, број 73/87 и „Службени лист СРЈ”, број 2/93).

Члан 92.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.